



Styret i Lockton Companies AS
Ruseløkkveien 6
0251 OSLO

VÅR REFERANSE
19/11256

DERES REFERANSE

DATO
16.07.2020

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Lockton Companies AS (Lockton) 16. desember 2019. Tilsynet hadde som formål å gjennomgå foretakets system for styring og kontroll.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport datert 3. april 2020 og styrets kommentarer til rapporten datert 13. mai 2020.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

1 OVERORDNET STYRING OG KONTROLL

1.1 Forretningsstrategi

Finanstilsynet ba i foreløpig tilsynsrapport styret redegjøre nærmere for foretakets plan for utvidelse av produktspekter og hvilke risikovurderinger som er gjort i den forbindelse, herunder om utvidelsen vil kreve tiltak fra foretakets side i forhold til de ansattes faglige kompetanse og foretakets kapasitet, og om utvidelsen vil medføre endringer i foretakets system for risikostyring og internkontroll. Finanstilsynet ba om en særskilt vurdering av kompetanse om klimarisiko.

Styret opplyser at dersom det blir aktuelt å utvide produktomfanget til å omfatte alle vanlige næringslivsforsikringer vil dette gjøres ved ansettelse av nye medarbeidere med tilfredsstillende kompetanse, herunder også kompetanse om fysisk klimarisiko og overgangsrisiko. De vurderinger som er foretatt foreløpig er kun rettet inn mot hvorvidt det foreligger et behov og/eller en forretningsmulighet ved å ekspandere virksomheten til å innta denne type rådgivning. Foreløpig konklusjon er at dette ligger så vidt langt frem i tid at det ikke har vært aktuelt med faktiske realitetsdiskusjoner. Dersom det blir aktuelt ser styret at en slik utvidelse vil medføre et behov for flere og nye kontrollpunkter innenfor systemet for risikostyring og internkontroll. Når det gjelder klimarisiko, viser styret forøvrig til at dette allerede er et tema innenfor forsikringer som dekker styre- og ledelsesansvar. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

1.2 Overordnede retningslinjer

Det ble opplyst at konsernet generelt utøver sin eierstyring ved å utpeke styreleder, samt at funksjonene for regnskap/betalinger og finans/kontroll utføres sentralt i konsernet. Det meste av rammeverket for virksomhetsstyringen følger konsernmaler, men det er gjort tilpasninger for norske forhold.

Daglig leder sitter i styret som totalt består av tre medlemmer. Finanstilsynet ba styret kommentere om styret i styreinstruksen bør identifisere og håndtere mulige interessekonflikter knyttet til at daglig leder er medlem av styret. Finanstilsynet merker seg av styrets svar at eventuelle interessekonflikter avklares som eget fast punkt på agendaen i hvert styremøte og at styret jevnlig vil evaluere sin sammensetning og nøkkelkompetanse, samt vurdere implementering av forsterket metode for å avdekke og håndtere eventuelle interessekonflikter som kan oppstå som følge av at daglig leder er medlem av styret.

Styrets og daglig leders ansvar for risikostyring og internkontroll er gitt skriftlig. I tillegg er det fastsatt en egen instruks for styret, men ikke for daglig leder. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret vurdere om det er behov for en egen instruks for daglig leder. Styret er av den oppfatning at kontakten mellom styreleder og daglig leder er så vidt tett og hyppig at det foreløpig ikke har vært nødvendig med instruks ut over det som følger av tildelte fullmakter og det legale rammeverket. Det er berammet månedlige møter/statusoppdateringer, men i praksis er det langt hyppigere kontakt enn dette. Finanstilsynet påpeker at etter risikostyringsforskriften § 3 nr. 1 skal en klar ansvarsdeling mellom styret og daglig ledelse være fastsatt i instruks for styret og daglig leder. Finanstilsynet legger til grunn at styret fastsetter en egen instruks for daglig leder.

I styreinstruksen er det krav om at styret regelmessig skal evaluere eget arbeid og kompetanse. Det ble opplyst at styret evaluerer seg selv i hvert styremøte. Finanstilsynet ba foretaket oversende styrets siste evaluering av eget arbeid og kompetanse. Finanstilsynet merker seg fra styrets svar at styret ikke tidligere har hatt en skriftlig evaluering, men heretter vil gjennomføre og referatføre en årlig evaluering av sin ytelse og kompetanse. Evalueringen vil omfatte en gjennomgang av styresammensetningen og vil omfatte spørresett knyttet til styreprosesser, rapportering, internkontroll, ledelse, kvaliteten på forholdet mellom styremedlemmer, artikulering av strategi, styreleders og daglig leders virke, samt vurdering av effektivitet og eventuelle nødvendige forbedringer.

Ved ansettelse av meglere skal det utføres egnethetsvurderinger. Egnetheten skal blant annet vurderes ut ifra bekreftelse fra konkurs- og løssøreregistret i Brønnøysundregistrene. Foretaket opplyste at det ikke innhenter bekreftelser fra Brønnøysundregistrene. Finanstilsynet bemerker at dette innebærer brudd på egnethetskravene i forsikringsformidlingsloven § 3-3. Finanstilsynet forutsetter at foretaket fastsetter retningslinjer som skal bidra til å sikre at sentrale rammevilkår for konsesjonen til enhver tid er oppfylt, herunder samtlige av egnethetskravene i forsikringsformidlingsloven, og at etterlevelse av retningslinjene er gjenstand for jevnlig internkontroll. Finanstilsynet tar til etterretning at bekreftelsene nå er hentet inn fra Brønnøysundregistrene og at rutineene er korrigert.

2.3 Etterlevelse av antihvitvasking- og antiterrorfinansieringsregelverket

2.3.1 Risikovurdering

I hvitvaskingsloven § 7 er det krav om virksomhetsinnrettet risikovurdering slik at foretaket skal forstå risikoen som det er eksponert for. Foretaket skal kunne identifisere og vurdere risikoen i den konkrete virksomheten, og bl.a. ta i betraktning produkter, tjenester, type kunder/kundegrupper og geografiske forhold. I Finanstilsynets rundskriv 8/2019, "Veileder til hvitvaskingsloven", er det i punkt 2.2 gitt nærmere informasjon om hva som ligger i kravet til risikovurdering.

Locktons risikovurdering hadde etter Finanstilsynets syn vesentlige mangler. Finanstilsynet mener risikovurderingen må være mer konkret, og at vurderingen bør omfatte forhold som produkt, kundegruppe, bransjer kunden driver i, hvilke land kundene befinner seg i og typer transaksjoner.

Foretaket har utarbeidet og oversendt en ny risikovurdering. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket har utarbeidet en ny risikovurdering, men anser det kritikkverdig at foretaket ikke har hatt tilfredsstillende risikovurdering etter hvitvaskingsloven § 7.

2.3.2 Rutiner

Hvitvaskingsloven § 8 stiller krav om rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller plikter etter regelverket. Rutinen skal tilpasses virksomhetens art og omfang, og det skal være en tydelig sammenheng mellom foretakets risikovurdering og rutinene. Det kommer frem av rundskriv 8/2019 (Veileder til hvitvaskingsloven) at rutinene skal være et konkret verktøy i det daglige arbeidet (må være operasjonelle), slik at den enkelte ansatte skal kunne gjenkjenne identifisert risiko og vurdere og håndtere denne. Det vises til rundskrivets punkt 2.3.2 om rutinenes innhold.

Locktons rutinedokument som ble oversendt i forkant av det stedlige tilsynet var felles for flere Lockton-foretak. Rutinen dekket britisk regelverk og veiledning fra det britiske finanstilsynet (FCA), men var ikke tilpasset norsk regelverk. Rutinen hadde videre klare mangler ved at den ikke ga de ansatte klare og operative beskrivelser av gjennomføring av kundetiltak (herunder forsterkede kundetiltak), undersøkelser og rapportering. Foretaket har utarbeidet og oversendt en ny rutinebeskrivelse.

Finanstilsynet tar til etterretning at det er utarbeidet en ny rutinebeskrivelse.

2.3.3 Opplæring

Hvitvaskingsloven § 36 har regler om opplæring.

Finanstilsynet la til grunn i foreløpig rapport at kravene til opplæring ikke var oppfylt. Etter Finanstilsynets vurdering syntes opplæringen mangelfull og ikke tilpasset virksomheten i foretaket.

Styret har i sitt svar oversendt en utskrift av Locktons nettbaserte kurs "Financial crime course" og en obligatorisk etterutdanningspresentasjon. Styret opplyser i tilsvaret at det nå i tillegg vil engasjere ekstern lokal konsulent/advokat for årlig opplæring. Finanstilsynet merker seg at Lockton har en mer omfattende opplæring enn tidligere redegjort for. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket har iverksatt tiltak for å styrke etterlevelsen av hvitvaskingsloven § 36.

2.3.4 Hvitvaskingsansvarlig

Etter hvitvaskingsloven § 8 femte ledd er det krav om at foretaket skal utpeke en hvitvaskingsansvarlig. Dette skal være en person i ledelsen som skal ha et særlig ansvar for å følge opp rutinene. Det vises til rundskriv 8/2019 punkt 3.2 for nærmere omtale av organiseringen og ansvarsområdet til den hvitvaskingsansvarlige. I konsern er det åpnet for at et datterforetak kan utkontraktere oppgaven som hvitvaskingsansvarlig til morforetaket, se rundskrivets punkt 3.2.3, jf. 3.2.2.

Foretaket opplyste at det ikke var utpekt en hvitvaskingsansvarlig. Imidlertid ble det fremhevet at foretaket utfører de arbeidsoppgaver som en hvitvaskingsansvarlig er ansvarlig for. Finanstilsynet anså at foretaket ikke har overholdt kravet i hvitvaskingsloven § 8 femte ledd om å utpeke en hvitvaskingsansvarlig.

Styret opplyser at siden innføringen av hvitvaskingsloven har foretaket hatt konsernets Compliance Officer som hvitvaskingsansvarlig. Finanstilsynet merker seg at dette nå er formalisert og at hvitvaskingsansvarlig er navngitt i rutinene.

2.3.5 Frysveilederen

Rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven skal ha prosedyrer og retningslinjer som skal bidra til etterlevelse av de finansielle restriksjonene i det norske regelverket (sanksjons- og tiltaksforskrifter) som bygger på sanksjoner fra FNs sikkerhetsråd og restriktive tiltak fra EU. Dette gjelder selv om foretaket har vurdert at risikoen for treff på sanksjonslistene er lav. Det vises til dokumentet frysveilederen: "Finansielle sanksjoner: Veiledning om frysbestemmelsene" som gir anvisning på at det skal etableres rutiner og som skal være et hjelpemiddel for å etablere slike rutiner.

Finanstilsynet registrerte under tilsynet at Lockton er oppmerksom på frysbestemmelsene og gjør kontroller for å følge opp disse. Foretaket opplyste imidlertid at det ikke var oppmerksom på frysveilederen og at det ikke hadde dokumenterte rutiner som pålagt i frysveilederen. Finanstilsynet anså at pliktene angitt i frysveilederen ikke var oppfylt.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket nå har inntatt forpliktelsene etter frysveilederen i rutinedokumentet etter hvitvaskingsloven, jf. punkt 2.3.1. Finanstilsynet anbefaler at det kommer frem i beskrivelsen av dokumentets virkeområde at dokumentet også omfatter rutiner for å ivareta forpliktelsene etter frysveilederen.

2.4 Utkontraktering

Det ble opplyst under tilsynet at foretaket ikke utkontrakterer noen deler av selve meglingen. Lockton har utkontraktert klientmiddelhåndteringen til Lockton UK. Dette omfatter utbetalinger, avstemming og reskontroføring. Mangler i ansvarsfordelingen mellom Lockton UK og Lockton hadde medført uønskede hendelser knyttet til merverdiavgiftbetaling, men at dette var utbedret ved hjelp av ekstern konsulent. Finanstilsynet ba styret redegjøre for mangler i ansvarsfordelingen mellom Lockton UK og Lockton, og status for iverksatte tiltak.

Finanstilsynet merker seg at styret bekrefter at det etter oppdagelsen av uklarhetene i ansvarsfordelingen umiddelbart ble iverksatt tiltak for å rette på dette. Med bistand også fra konsernets sentrale ressurser er det foreløpig klarlagt og tydeliggjort tidsfrister og ansvarsfordeling innenfor en rekke forhold av legal og finansiell karakter. Prosjektet er imidlertid utvidet for også å sikre klargjøring av mer administrasjonsrettede forhold.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet. Kopi av tilsynsrapporten bes sendt til ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Hege M. Bogstrand
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.